

Een Bijbels kader voor christelijk onderwijs

Samenvatting:

Een Bijbels kader is de bril waardoor de docenten (het personeel) naar de vakken (de school) kijken en het filter dat hun woorden en gedragingen moeten passeren.

De identiteit van christelijk onderwijs kan verankerd worden door het Bijbelse kader in vakspecifieke kerndoelen expliciet te maken.

- 1. Christelijke visie**
 - 1.1 Het bijbelse wereld- en mens-beeld
 - 1.2 De geestelijke bron
 - 1.3 Positie gelovige

- 2. Onderwijs ingeschakeld in de geestelijke strijd**
 - 2.1 Strategie
 - 2.2 Bolwerken

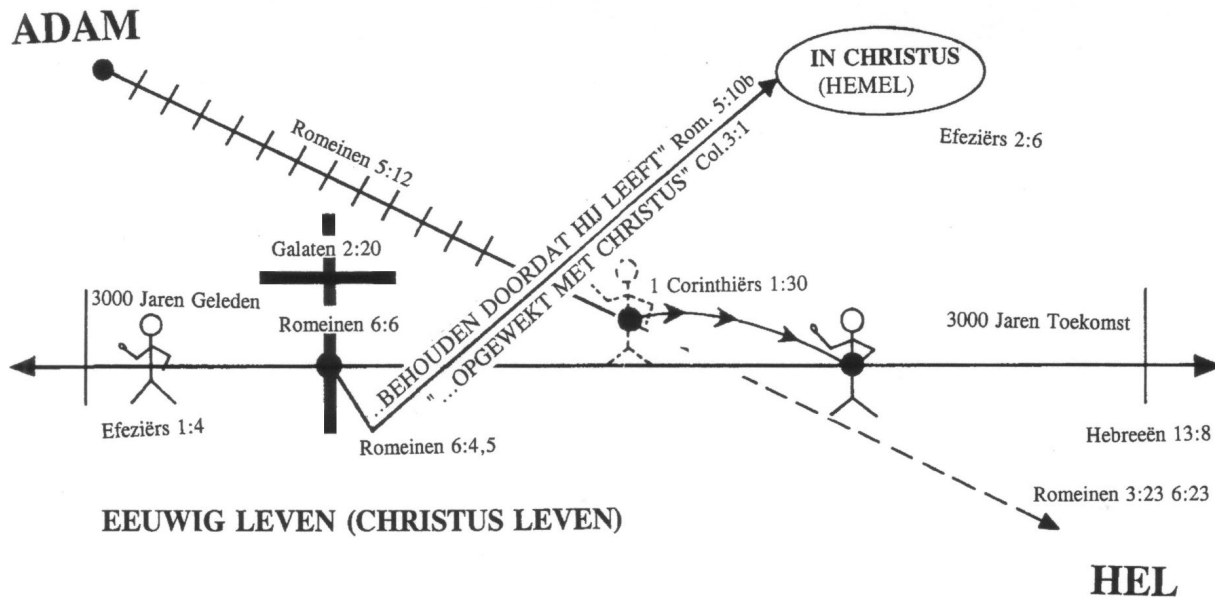
- 3. Wat is een Bijbels kader**
 - 3.1 Hoe kijkt een gelovige docent naar het vak?
 - 3.2 Leren onderscheiden

- 4. Bijbelse kaders om vakspecifieke kerndoelen**
 - 4.1 Identiteit verankeren in de vakken
 - 4.2 Bijbelse thema's vertalen in kerndoelen
 - 4.3 Bijbels kader voor Algemene Onderwijsdoelen

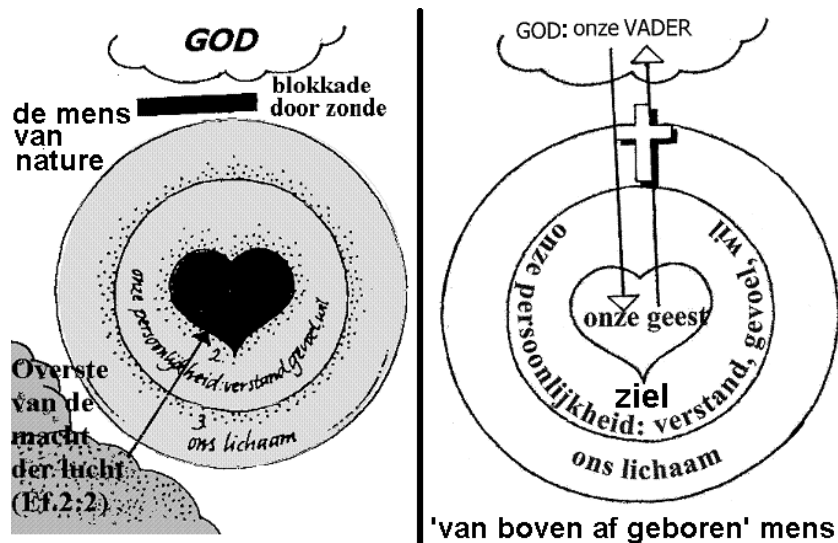
- 5. Toelichting op enkele thema's**
 - 5.1 De tien geboden
 - 5.2 Sex, genegenheid en liefde
 - 5.3 Zonden van de tong
 - 5.4 Schepping of evolutie
 - 5.5 Talenten, bekwaamheden, gaven

1. Christelijke visie op mens en samenleving.

1.1 Het bijbelse wereld- en mens-beeld

1.2 De geestelijke bron

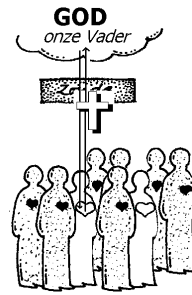
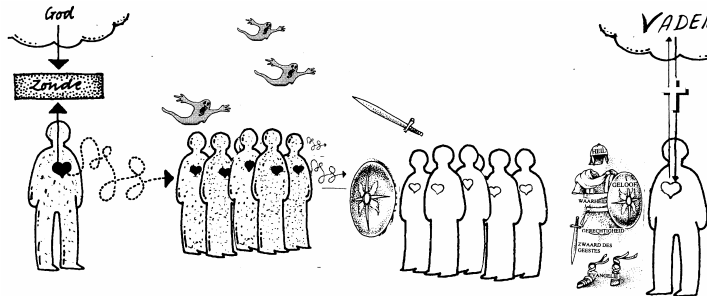

Werken van het 'vlees'	Vrucht van de Geest
hoerij, onreinheid, losbandigheid, afgoderij, toverij, veten, twist, afgunst, uitbarstingen van toorn, zelfzucht, tweedracht, partijschappen, nijd, dronkenschap, brasserijen (Gal.5:22) hoerij, onreinheid, schandelijke beweging, kwade begeerlijkheid, en de gierigheid, gramschap, toornigheid, kwaadheid, lastering, vuil spreken uit uwen mond, liegen. (Col.3:5-9) hartstochten, jaloersheid, vechten, strijden, kwaadspreken, liegen, onbetrouwbaar (uit brief van Jacobus)	liefde, blijdschap, vrede, lankmoedigheid, vriendelijkheid, goedheid, trouw, zachtmoedigheid, zelfbeheersing. (Gal.5:22) Maar de wijsheid, die van boven is, die is ten eerste zuiver, daarna vreedzaam, bescheiden, gezeggelijk, vol van barmhartigheid en van goede vruchten, niet partijdig oordelende, en ongeveinsd.(Jac.3:17)

N.B.: Normen zijn gebaseerd op de waarden.

1.3 Positie gelovige

- “Van boven af” – geboren (Joh.3:5);
- als schapen onder de wolven. Wees zo verstandig en oplettend als slangen, en zo oprecht en onschuldig als duiven (Mat.10:16; Het Boek);
- gewikkeld in een geestelijke strijd (Ef.6:11,12).

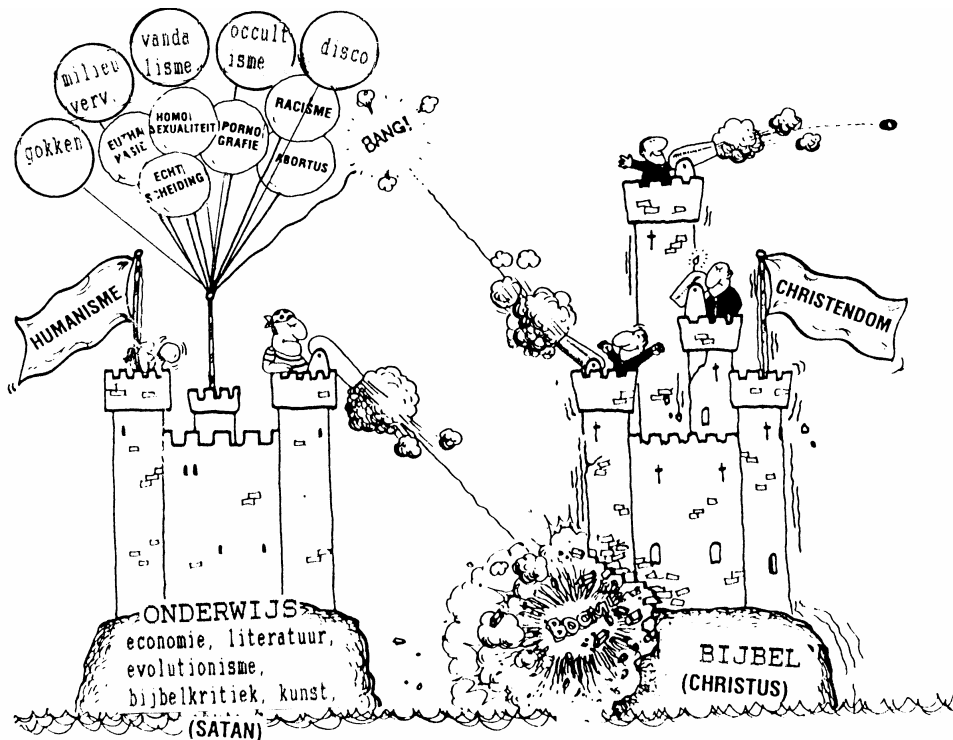

Wij hebben niet te vechten tegen mensen, maar tegen onzichtbare wezens: de duivelse heersers en machten, die deze donkere wereld tyranniseren, een heel leger van boosaardige geesten in de onzichtbare wereld om ons heen. (Het Boek)

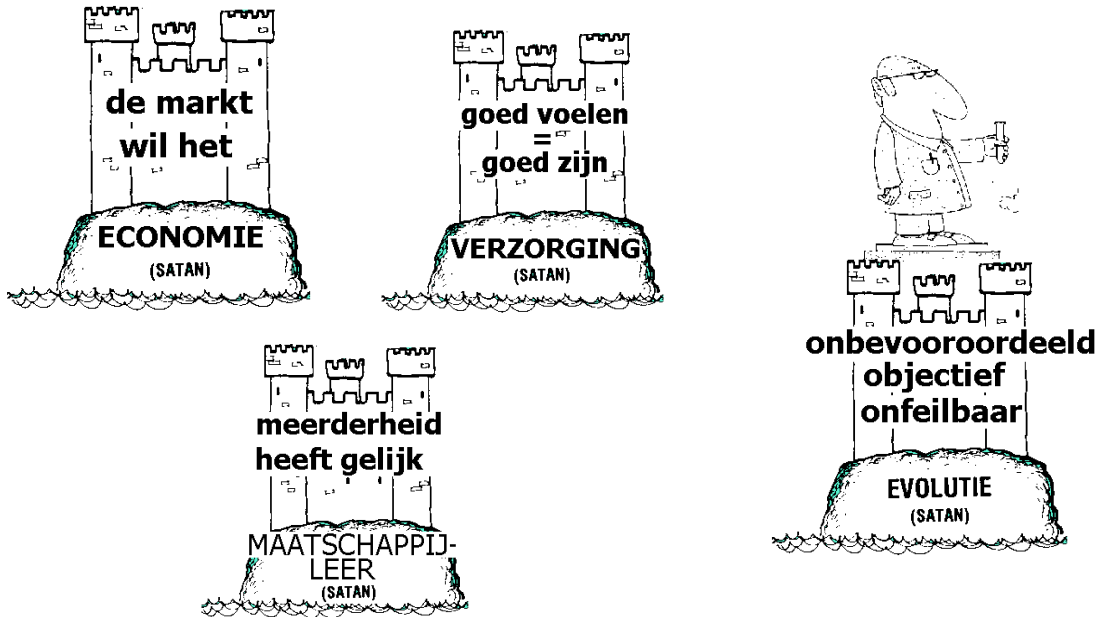
2. Onderwijs ingeschakeld in de geestelijke strijd

2.1 Strategie

Niet als vuistvechter, die zo maar in de lucht slaat, maar met overleg de strijd voeren. (1Kor.9:26, Spr.24:6)
Bolwerken opsporen:

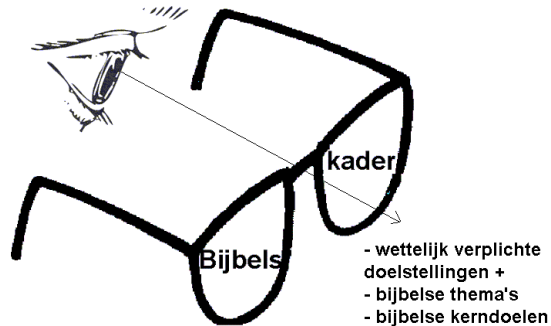
2.2 Bolwerken

3. Een Bijbels kader

3.1 Hoe kijkt een gelovige docent ?

..... dat komt tot uiting in de attitude !

Geschiedenis; “standplaats gebonden” → synoptische evangelieën & Johannes evangelie

Aardrijkskunde; “men ziet alleen wat men herkent” → Joh.3:3

Economie; “gedragwetenschap” → gedrag van kind van God of heiden? Ef.2:3

Talen; “wat is communicatie; wat is bron van gedachten” → Joh.1:1-4

Kunstzinnige vakken; “onzichtbare wereld zichtbaar of hoorbaar maken”
→ kijken/luisteren doet dezelfde geest ervaren als de kunstenaar 1Joh.4:1

3.2 Leren onderscheiden:

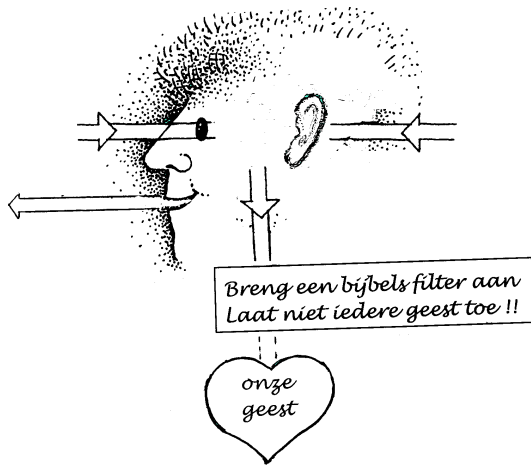
Van nature is de mens:

- onder invloed van een geest die in de Bijbel genoemd wordt: “de overste van de macht der lucht “

- handelend naar: de wil van het vlees en de gedachten. (Ef.2:2,3)

- door de god dezer eeuw met blindheid geslagen (2Kor.4:4)

Christelijke opvoeding is: leren keuzes te maken.

Kies dan heden, wie gij dienen zult (Joz.24:15)

4. Concretisering van Bijbelse kaders

4.1 Bijbelse kaders voor de vakkenclusters

BIJBELS KADER (hoe cluster vakken ingeschakeld is in dienst van God)	VAKKEN CLUSTER	BIJBELSE THEMA'S (waarover de vakdocent in ogen van de leerling gezaghebbend kan spreken)
Communicatiemiddel tussen God en mens en tussen mensen onderling	Talen Nederlands Moderne vreemde talen	Bijbelse begrippen verwoorden in verschillende talen.
Gods majesteit in de schepping via modellen van de stoffelijke wereld en abstracties van de ordening in de schepping	Exact Biologie Wiskunde Natuurkunde Scheikunde	Schepping contra evolutie, toeval, kans. Des HEREN heerlijkheid in de schepping (Ps.104).
Bijbels gefundeerde keuzen in ruimte, middelen en tijd	Wereld oriëntatie Aardrijkskunde Economie Geschiedenis	Gods geografische ordening. Rentmeesterschap, Mammon. Gods ingrijpen in geschiedenis, Israël .
Creatieve uitingen van de beelddrager Gods tot eer van zijn Schepper	Kunst Muziek Beeldende kunst	Onderscheiden van creatieve boodschappen en de achterliggende geesten. Gods verheerlijking door creativiteit.
Kennis en kunde in dienst aan mens en samenleving	Toepassingsvakken Lich.Opvoeding Verzorging Techniek Informatica	Bijbels omgaan met levensbehoeften en technische mogelijkheden. Naastenliefde.
Nadenken over Gods openbaring in: de Schepping, het Woord, de mens.	Levensbeschouwing Filosofie Klassieke talen Godsdienst Maatschappijleer	Het begin der wijsheid is: verwerf wijsheid (Spr.4:7) Zonde, gerechtigheid, oordeel, wedergeboorte. Wederkomst van Christus. Huwelijk, naastenliefde. Beïnvloeding door massamedia Justitie, criminaliteit.

4.2 Bijbelse kaders toegepast in kerndoelen

De identiteit kan verankerd worden door het Bijbelse kader in vakspecifieke kerndoelen expliciet te maken. Bijvoorbeeld:

<u>Vak</u> Domein	Subdomein	Kerndoel
<u>Natuur- en Scheikunde</u> Stoffen en materialen in huis	Gebruik van materialen en produkten a.cognitief b.bijbelse attitude	De leerlingen kunnen: a.aangeven hoe bij het gebruik van stoffen, materialen en produkten in huis rekening kan worden gehouden met het milieu. b. uitleggen hoe bijbels rentmeesterschap verantwoord omspringt met stoffen die veel in de gezinnen worden gebruikt. (bv de tekst uit Joh.6:12 interpreteren in hun dagelijkse omgaan met de materie.)
<u>Moderne vreemde talen</u> Communicatievaardigheid	Leesvaardigheid a.cognitief b.bijbelse component	a.De leerlingen begrijpen de hoofdzaak van informatieve artikelen in kranten en tijdschriften, verhalende, literaire of cultureel getinte teksten en persoonlijke correspondentie, mits.... b.de leerlingen hebben intensief en extensief lezen beoefend aan de hand van bijbelteksten en bijbelgedeelten
<u>Kunst</u> Beeldende vorming	Beschouwen Bijbelse component	a.De leerlingen hebben tenminste een tentoonstelling van beeldend werk bezocht en daar verslag van gedaan. b.De leerlingen kunnen de verschillende uitingen in de christelijke kunst en kerkkunst benoemen, uitleggen en situeren. Ze kunnen de belangrijkste christelijke thema's herkennen en in verband brengen met de Bijbel en de christelijke tradities
<u>Economie</u> De leerling als consument	Cognitief Bijbelse attitude	De leerlingen kunnen in concrete situaties verschillende vormen van consumptie aangeven en daarbij weergeven dat zich keuzeproblemen kunnen voordoen door schaarste van middelen en tijd en door verschillende urgentie van behoeften. De leerlingen kunnen relatieve schaarste van middelen en tijd in verband brengen met het bevredigen van onbeperkte begeerten in een door zonde gehavende schepping en de teksten uit Ex.20:17 Tim.6:8 hiermee in verband brengen. (zie bv http://www.dewegwijzer.net/econweb.html)

4.3 Bijbels kader voor Algemene Onderwijsdoelen

De algemene onderwijsdoelen kunnen bijvoorbeeld op de volgende wijze in een bijbels kader geplaatst worden.

Algemeen Onderwijsdoel	Bijbels kader	Bijbelse thema's
Werken aan vakoverstijgende thema's	Gods majesteit en de genade van Jezus Christus	Tien geboden Rentmeesterschap Huwelijk Naasteliefde Verantwoordelijkheid Diaconaal werk Onderscheiden van geesten
Leren uitvoeren	Verkondiging van het Evangelie	Getuigen en Evangelisatie Bijbelse betekenis heersen Menselijk lichaam als tempel Bijbelse richtlijnen voor milieu en veiligheid
Leren leren	Leren leven onder leiding van de Heilige Geest	Bijbels genormeerd beoordelen, spreken en handelen Discipline Bijbelse planning voor elke dag Hoe de leiding van de Heilige Geest ervaren
Leren communiceren	Communiceren	Communicatiestoornissen als gevolg van de zondeval Bijbelse richtlijnen voor omgang met anderen.
Leren reflecteren op het leer- en werkproces	Zelfonderzoek aan de hand van de Bijbel	Schepping en zondeval Plaatsvervangend lijden van Christus Discipelschap
Leren reflecteren op de toekomst	De Bijbel hanteren als richtsnoer voor de toekomst	Bekwaamheden, talenten, gaven Roeping Wederkomst van Christus Antichrist

5. Toelichting op enkele thema's

5.1 De "Tien Geboden"

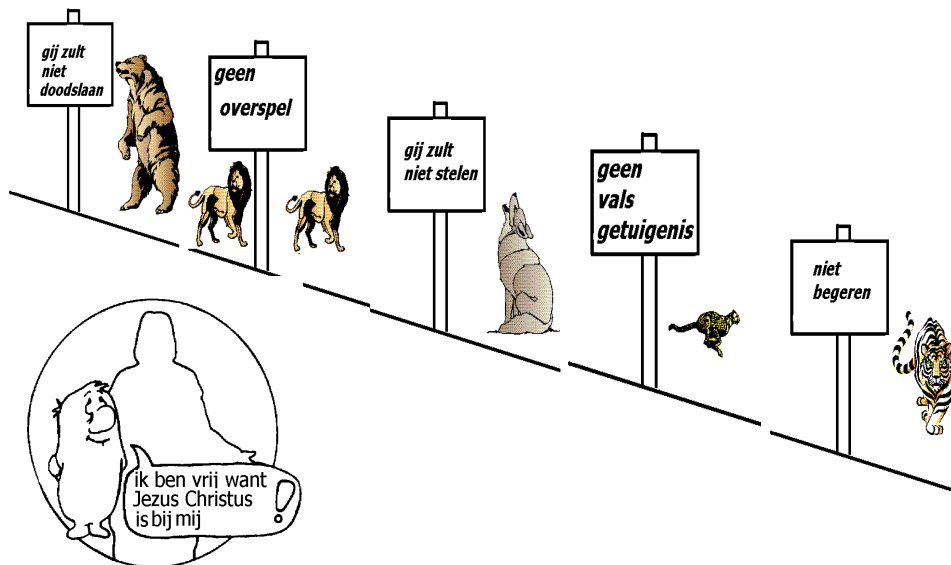
Een proclamatie van vrijheid, te vergelijken met waarschuwborden bij kooien roofdieren.

De waarschuwing negeren heeft als gevolg: in de macht van boze geesten komen en daardoor de vrijheid kwijtraken.

Door onze zondige aard zijn we niet in staat de waarschuwingen op te volgen, maar er is hoop:.

God, onze Vader,
stelt ons door de Here Jezus Christus in staat om
in de vrijheid te komen en te blijven.

1° Contact met andere goden (Meditatie, hypnose)		6° Doodslag ≈ lompe beren
2° Afbeeldingen vh onzichtbare (Visualisatie, imaginatie)		7° Ongeoorloofde sex ≈ leeuwen van hormoonstelsel
		8° Stelen ≈ geldwolven
		9° Leugens ≈ snelle luipaarden
		10° Begeren ≈ tijgers

5.2 Sex, genegenheid, liefde.

Sex is heel natuurlijk bij zowel mensen als dieren, maar niet zo nodig als eten en drinken. Zonder eten en drinken kan men niet leven; zonder sex wel.

Sex is een werking van het hormoonstelsel.

Als een mens zich daar gewetenloos aan over geeft, handelt hij naar de wil van het vlees (Ef.2:3), en kan het lichaam onteerd worden (Rom.1:24-27).

Een mens kan sex combineren met *de zielsgesteldheid: genegenheid.*

De brief van Judas(:10) spreekt over sex zonder genegenheid als een stadium van verderf.

Maar boven dit alles uit gaat de liefde, die alleen de mens, als beelddrager van God kent, als hij wederomgeboren is. (Joh.3:5; 1Kor.13:1-7)

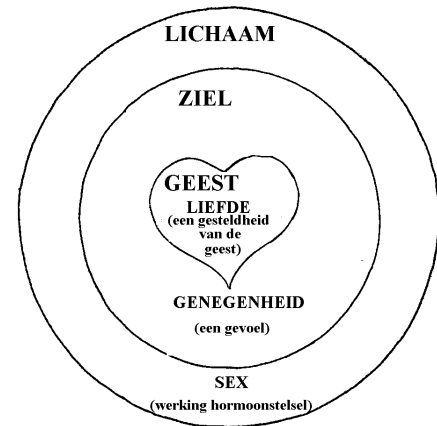
Liefde is een gesteldheid van de geest, die gericht is op het welzijn van de ander.

Een wederomgeboren mens wil naar de wil van zijn Geestelijke Vader leven en weet vanuit Zijn Woord dat sex geheiligd (afgezonderd) is in het huwelijk.

De Bijbel zegt over uitoefenen sexualiteit:

In moderne taal gezegd: Een vrouw mag alleen genegenheid zoeken bij haar eigen man. De man mag zijn hormoonstelsel uitsluitend laten activeren door zijn eigen vrouw.

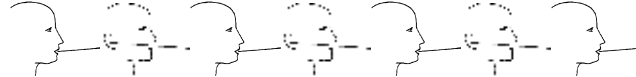
	Van nature gedreven door:	Bijbelse opdracht (Efeze 5):
Man	hormoonstelsel	liefhebben (geestgesteldheid van Christus)
Vrouw	gevoel	onderdanigheid/nederigheid (geestgesteldheid v Christus)

5.4 De zonden der tong (Jac.3:1-12)

Het gevaar van roddel

Roddel is een belangrijk wapen van de boze om gemeenschap te verstoren. Wanneer men iets hoort, wordt het altijd gekleurd door onze eigen gedachten en ervaringen. Iets wat men doorverteld, krijgt daardoor vanzelf iets van onze eigen gedachten en ervaringen mee. Datgene wat men doorverteld kan daardoor heel gemakkelijk gaan afwijken van de waarheid. En degene die het vervolgens weer uitspreekt liegt dus en bedroeft daardoor de Heilige Geest; daardoor wordt de gemeenschap verstoord.

Mattheus 18:15-20 geeft de aanwijzingen om dergelijke valkuilen van de boze te vermijden:

- ten eerste rechtstreeks contact opnemen met de persoon om wie het gaat;
- indien de persoon inderdaad schuldig is, er samen met een getuige heengaan;
- tenslotte doorgeven aan de gemeente (dwz via de verantwoordelijke leiding).

Paulus geeft in Philippenzen 4:8 belangrijke adviezen voor ons denken en spreken. Laat het zijn:

- Waar,
- waardig,
- rechtvaardig,
- rein, beminlijk,
- welluidend,
- deugdzaam,
- lofwaardig.

Jacobus wijst op het belang van het onderscheiden van de bron. (Jac.3:11)

Onderscheid de bron.

Wat is de bron? Wat merkt men er van?

Van elk ijdel woord, dat de mensen zullen spreken, zullen zij rekenschap geven op de dag des oordeels, want naar uw woorden zult gij gerechtvaardigd worden, en naar uw woorden zult gij geoordeeld worden (Mat.12:37)

Jezus

Zegening (Jac.3:10)

De Here loven (Jac.3:9)

Spreekt onder elkander in psalmen, lofzangen en geestelijke liederen, en zingt en jubelt de Here van harte (Ef.5:19)

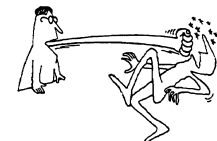
of

Vervloeking (Jac.3:9)

Dodelijk venijn (Jac.3:9)

Onberekenbaar kwaad (Jac.3:10)

de hel; wereld der ongerechtigheid (Jac.3:6)

Er zijn er wier gepraat werkt als dolksteken (Spr.12:18)

5.4 Schepping of evolutie

Soorten wetenschap

Er zijn verschillende wetenschappen, met elk eigen terrein, eigen methodes en eigen doelstelling. De soort wetenschap die het mogelijk maakt dat mensen op de maan *kunnen komen* is totaal verschillend van bijvoorbeeld de soort wetenschap die probeert te weten te komen wat er vroeger *gebeurde*, of de soort wetenschap die tracht na te gaan *waarom* mensen die dingen doen of willen weten.

Wetenschappers zijn resoluut in uitspraken op hun eigen deskundigheidsgebied en voorzichtig met uitspraken op een ander terrein van de wetenschap, omdat ze weten daarin niet deskundig te zijn. Publicisten streven een ander doel na: bekendmaking van een idee. Zij hebben niet de wetenschappelijke voorzichtigheid die de deskundige heeft.

De grote populariteit van het evolutionisme is te danken aan publicisten die niet gehinderd door deskundigheid ongeoorloofde combinaties van gegevens uit verschillende vakgebieden toepassen.

Kenmerk natuurwetenschappelijk bewijs:

- herhaalbare zintuiglijke waarneming
- in het heden
- feiten onafhankelijk van waarnemer

Studie over ontstaan van leven betreft het verleden, dwz het terrein van Archeologie, Geschiedenis, Filosofie.

Interpretatie van feiten uit het verleden hangt af van:

- persoon wetenschapper
- doel

De reden waarom velen geloven in evolutionisme is de afwijzen van het geloof in een Schepping, want de consequentie daarvan is het erkennen van een Schepper waaraan men verantwoording moet afleggen. Belangrijk argument voor gelovigen om de evolutie hypothese af te wijzen vormt de consequentie die de evolutietheorie heeft voor waarden en normen. In de evolutietheorie wordt het recht van de sterkste onderwezen.

Een gedachtesprong vooruit: leven gemaakt in laboratorium

Als men in staat zou zijn een mens te maken in het laboratorium zou natuurwetenschappelijk bewezen zijn: dat men met behulp van een goed ingericht laboratorium, grote laboratoriumvaardigheid en deskundigheid een op de mens gelijkend wezen zou gemaakt hebben. Maar dat zou niet bewijzen dat het in het verleden zo gegaan is.

(zie <http://www.bijbelonderwijs.nl/index.php?grp=evolutie>)

5.5 Talenten, bekwaamheden

‘Want *het* is als *een mens*, die bij zijn vertrek naar het buitenland zijn *slaven* riep en hun *zijn bezit* toevertrouwde’. (Mat.25:14)

het = Koninkrijk der hemelen (~ Mat.25:1)

een mens = Christus Jezus (Joh.14:2,3)

slaven = gekocht en betaald (1Petr.1:9)

Zijn bezit = in Christus ontvangen om er rentmeesters over te zijn. (1Petr.4:10)

- Bekwaamheden = natuurlijke eigenschappen; deze kunnen op school ontwikkeld worden.
- Talenten = geestelijke verantwoordelijkheden; (School)kinderen zijn talenten!